

Äldre och unga bygdespelare ger färg på Julitastämman

Det blir spelmansstämma i traditionell stil på Julita skans midsommardagen. Spelmansförbundet med Gustaf Wetter i spetsen samlar ihop spelmän från hela Sörmland och angränsande län. Förra året var det något av rekordstämma och man räknar förväntas med storinvasion även i år.

Till gästerna vid stämman hör också Klemming, Överrum, d. v. s. som spelar på hummel så skligt. I sällskap har han ett andra smälänningar, som spe- typiska landskapslåtar. Erik hlström, nyckelharpolekaren, inner sig troget som vanligt och ksta-Lasse kommer med sin fe- Bertil Rydberg, Vintrosa, och gra andra närkingar infinner

sig också. Till fiolsolisterna hör 76-åriga Rickard Larsson, Katri- neholm.

Några yngre flickor från läro- verket i Katrineholm medverkar med sång och ännu några unga flickor spelar på fiol. Efter stäm- man blir det som vanligt dans kring midsommarstången med lek- ledare från Skansen.

Rubrik

Pag.

Rubrik

Pag.

SVENSKA DAGBLADET Söndagen den 21 juni 1959

Traditionell midsommar Festlig, glad och kyllig

Birgitta Ohlander, Arvid Karlsson och Elisabeth Vignell dansade och spelade vid festen på Nyköpingshus.

Spelmansstämman i Julita en strålande midsommarfest

Midsommarrekord på Djulö 2.000 firade ljushögtiden

Det blev rekorduppslutning till hembygdsföreningens midsommarfirande på Djulö. Man beräknar att omkring 2.000 personer mötte upp kring den av Verdandis folkdanslag klädda blomstängen, och dansen den gick med liv och lust, ibland i hela åtta ringar.

Till en gänglåt från Lerbo bars midsommarstången in av de manliga folkdansarna, och när stäng- en kommit på plats stämde Allan Karlsson upp den första dans- läten och Gullan Lindströms poj- ar och flickor gav en populär uppvisning. Det var Fjäskern, kadriljer, åttamansdans m. m. som bjöds, och i Vingåkersdans konkurrerade Gunnel och Ulla om Kurt Petterssons gunst. Man avslutade med en tysk vals, som man lärt av de tyska gäster man hade i somras, och sedan for folk- danslaget till Viala för vidare uppvisning.

Då var det dags för Ernfrid Andersson att leda sina mannar i spelmannslaget i den första släng- polskan, och sedan ljudet fiolerna flitigt över den naturlödade äng- en. Ingen var minsann nödbedd i ringdansen och ringarna växte bara och blev flera.

Hembygdsföreningens ordföran- de, rektor Cyrus Mannervik, tog till orda i en sannolikt välbehöv- lig paus och erinrade om den gröna kvisten som midsommarens egen symbol. Det är ljuset vi hälsar när vi firar midsommar, sade han, ljuset i naturen, och jag vet ingenting som bättre tolkar vad vi människor känner inför mid- sommaren än orden i sommar- psalmen, examenspsalmen »Den blomstertid nu kommer, med lust och fågling stor...» Han ut- bringade ett fyrfaldigt leve för den svenska sommaren och erin- rade om att det Forsanderska

garveriet nu är iordningställt i Djulö museum.

Syster Elise Andersson sjöng »Om sommarn den sköna», »Jag vet en dejlig rosa» och »Tror du att jag förlorad är» och så fort- satte dansen kring midsommar- stången. Spelmännen försökte locka med vals, hambo och schot- tis, men det var bara några få

par som kände sig manade, man hade tydligen kommit hit för ringlekarnas skull.

När sista melodin tonat bort över Djulösjöns vatten och vi vände hemåt i lövade fordon var det alltför ljust som på dagen, och så bör det ju vara på ljusets stora högtidsdag.

Cathrine Berg hjälper folkdanslaget att klä midsommarstången på Djulö.

Julita skans kan nu fullt ut jämföras med t. ex. Dalarnas turistcenda. Det kunde midsom- mardagens överfyllda parkerings- platser vittna om.

Den väna Öljarabygden visade sin allra vänligaste sida. Lätta sommarmoln förjagade oron för regnskurar. Slottet och den väl- skötta parken fylldes av promene- rande.

Vi kom in på en av värdshusets innergårdar, och där möttes vi av en färggranna spelmannsskara. I spetsen med höjd stråke gick en av vårt lands mest kända spel- mansdirigenter, Gustaf Wetter, från Katrineholm. Efter honom följde två fanbärare med den gula förbundsflaggan. Sedan följde spelmännen i de granna nationaldräkterna. Österåkers brudmarsch fyllde luften med sina underbara tongångar. Ut- efter Öljarens strand gick tåget fram till det lövade podiet, där en talrik åhörarskara hade försam- lats. Gustaf Wetter hälsade de närvarande välkomna. Så presen- terade han de medverkande, spel- män från Sörmland, Närke, Väst-

manland, Småland, Östergötland, Uppland och Värmland. Thure Wedberg från Katrineholm blåste i näverlur in spelmansstämman. Så var det dags för spelmännen att »låta stråktaget gno». Polskor, valser och marscher av- löste varandra. Spelmännen var snart nog varma i kläderna, och aldrig har vi hört så mycket äkta spelglädje. Att dessa spelmän har den eviga ungdomens eld inom sig, vittnade pigga 80-åringar om. Men även de unga visade, att även framtiden är räddad för den gam- la hederliga folkmusiken. Gustaf Wetter presenterade varje fram- trädande på sitt fryntliga sätt, och publiken var begeistrad.

Katrineholm hade under mid- sommardagarna skolbesök från Odder, och vi kunde av både den trevliga ledarinnan och barnen finna den största belåtenhet med besöket. Vid spelmansstämman framträdde även en av de danska ledarna med några danska sånger.

Med tonerna av avslutnings- marschen ringande i öronen läm- nade vi så Öljarens fagra strand. Vi rekommenderar dem som ald- rig varit vid Julita skans att söka sig dit någon gång under somma- ren. Ett Södermanland i minia- tyr, ett Södermanland i leendets tecken.

A. S.

70 spelade för 4.000 vid festlig stämman i Julita

Gustaf Wetter anger tonen och spelmännen klämmer i...

Spelmansstämman vid Julita skans midsommardagen gick till hävderna som en av de allra största. 4.000 människor lockades dit och fick lyssna till folkmusik från snart sagt alla landsändar av både gamla och unga spelmän. Sveriges radio uppmärksammade evenemanget och Gustaf Wetter intervjuades mitt under pågående stämman.

Stämmorna har blivit till verkliga folkfester och intrycket förstärks genom att det blir fler och fler människor som uppträder i bygdedräkter. Ett 70-tal spelmän från Sörmland och kringliggande landskap mötte upp, bland dem de legendariska bygdemusikanterna Erik Sahlström, Viksta-Lasse och Gösta Klemming. Och till publiken hörde bl. a. general Tord Bonde.

Stämman blåstes på traditionellt vis in på näverlur av Thure Wedberg, och sedan rullade dirigenten Wetter upp det hela på sedvanligt sätt. En lång rad solister framträdde, och bland dem märktes 80-åriga J. H. Thorsell, Skogstorp, som spelade på sin egenhändigt tillverkade fiol. 76-åriga Rickard Larsson, Katrineholm, spelade en gammal polska från Ramsjöhult.

72-åriga Göran Lindblom utförde en polska från Hälsingland, innan han — såsom omtalas på annan plats — strax senare tog sin tillkommande — Lydia Luts — under armen och gick till skanskyrkan för att gifta sig.

Som kontrast till de garvade veteranerna framträdde två 15-åriga flickor, Ulla-Britt Pettersson, Katrineholm, och Margareta Jern, Sködinge, vilka spelade sködingelåtar. Till de mer ungdomliga stämmodeltagarna hörde också Anita Ericsson, Elisabeth Eriksson och Margareta Pihl, vilka uppträdde i Skedevi-dräkter och sjöng ett par koraler.

Efter stämmans lyckliga genomförande blev det dans och ringlekar kring midsommarstången och en uppvisning av lekledarna i gammal dans, en programpunkt som också slog mycket väl ut.

Nästa år fyller spelmansförbundet 35 år, och då blir det en hel del extraevenemang. Det kommer att bli en verklig rekordstämman det, säger hr Wetter.

Rubrik

Pag.